

Sygn. akt II CSK 77/19

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku R. B.
przy uczestnictwie M. P. B. i K. B.
o dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania K. B.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 9 maja 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 9 maja 2018 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego wymagającego przesądzenia, czy ustalona przez orzecznictwo konieczność wykazania przez współwłaściciela, dążącego do zasiedzenia udziału we współwłasności, zamanifestowania wobec pozostałych współwłaścicieli zmiany zakresu swego posiadania samoistnego w taki sposób, aby wynikało z tej manifestacji, iż rozszerzył on zakres swego posiadania ponad realizację uprawnień z art. 206 k.c., nie prowadzi do faktycznego wykluczenia możliwości zasiedzenia przez współwłaściciela udziału we współwłasności.

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które

zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Twierdzenia skarżącej nie wystarczają do wykazania, by w sprawie doszło do ziszczenia się przesłanki wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zaprezentowana w skardze argumentacja powinna mieć charakter ściśle jurydyczny oraz odnosić się do konkretnych regulacji ustawowych, a nie do dokonywanej w sposób subiektywny oceny zgromadzonego w sprawie materiału procesowego. Skarżąca powinna ponadto wykazać, że rozstrzygnięcie przedstawionego zagadnienia prawnego będzie miało wpływ na zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji.

Zagadnienie wskazane przez skarżącą ogranicza się do postawienia pytania, w skardze kasacyjnej i jej uzasadnieniu nie zawarto szerszego rozwinięcia, ani pogłębionej analizy prawnej. Lakoniczność i ogólność wyводу oraz brak rozwinięcia wniosku w tym zakresie uniemożliwiają weryfikację, w jakim zakresie wiąże się on, w intencji skarżącej, ze wskazaną przesłanką przedsądu kasacyjnego. W uzasadnieniu odnoszono się wprawdzie do poszczególnych podstaw skargi kasacyjnej, tj. zarzutu naruszenia art. 336 k.c. przez błędną wykładnię i art. 339 k.c. przez jego niezastosowanie, jak również art. 206 w związku z art. 209 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie, lecz nie zawarto odrębnego i należyście rozbudowanego wyводу odnośnie do przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania.

Każde z wymagań skargi kasacyjnej, ze względu na funkcje, które pełnią w postępowaniu kasacyjnym, powinny być wyartykułowane odrębnie, bez potrzeby analizowania i wnioskowania przez Sąd Najwyższy o zamiarze lub intencjach skarżącego w zakresie zarówno podstaw i zarzutów kasacyjnych, jak i argumentacji prawnej dotyczącej wskazywanej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarga kasacyjna musi być tak zredagowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub w ich uzasadnieniu jej kreatywnych elementów, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Ponadto skarżąca w istocie nie sformułowała zagadnienia prawnego, lecz wyraziła tylko - przedstawioną w formie pytalnej - ocenę kierunku orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego spełnienia wymagań zasiedzenia w wypadku, gdy w grę wchodzi zasiedzenie udziału we współwłasności przez jednego współwłaściciela przeciwko innemu współwłaścicielowi. Ocena ta, niepoparta argumentami, które mogłyby przemawiać za tym, aby rozważyć modyfikację przez Sąd Najwyższy wskazanego kierunku judykatury, nie może być uznana za spełnienie przez skarżącą wymagania wykazania, że w sprawie spełniona jest przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określona w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy nie orzekł, gdyż skarga kasacyjna wniesiona została od postanowienia Sądu drugiej instancji, w którym rozstrzygnięto o apelacji od postanowienia wstępnego wydanego przez Sąd pierwszej instancji. W tej sytuacji postanowienie o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie w rozumieniu art. 108 § 1 w związku z art. 391 § 1, z art. 398²¹ i z art. 13 § 2 k.p.c.